

Dagboek najaarsfeesten 2018

Dag 9

Deze maand viert Israël de grote najaarsfeesten. Deze feesten, Rosj Hasjana (Joods Nieuwjaar), Jom Kipoer (Grote Verzoendag) en Soekot (Loofhuttenfeest), zijn verankerd in de Bijbel, maar in de kerk veelal uit het zicht verdwenen. Dit digitale dagboek biedt geïnteresseerden de mogelijkheid om 22 dagen lang (van 10 september tot 2 oktober) te lezen over en te leren van de Bijbelse feesten.

18 september (9 tisjri)

Vandaag is de negende van 'de tien geduchte dagen'. De laatste dag vóór Jom Kipoer – die begint vanavond, rond zonsondergang. Op Grote Verzoendag is zo veel aan de orde, dat ik in dit verband onmogelijk een korte samenvatting kan geven. Ik verwijs graag naar twee artikelen die u kunt vinden via onderstaande link. Ik stip hier slechts een paar dingen aan – vandaag vanuit de Bijbel en morgen vanuit de Joodse

De Hebreeuwse naam is *Jom Kipoer* of *Jom Hakipoeriem* ('dag van de verzoeningen'). Op *Jom Kipoer* staat *kapara*, 'verzoening', centraal. Daarnaast ook *tahara*, 'reiniging'.

Leviticus 16 is een lang hoofdstuk dat helemaal aan Grote Verzoendag gewijd is. Het staat in het hart van de Tora, in het midden (hoofdstuk 16) van het midden (Leviticus). Het neemt ons mee, letterlijk, tot in het heilige der heiligen – de allerheiligste plek waar op de allerheiligste tijd de allerheiligste persoon mag komen.

Is die persoon – de hogepriester – heilig? Opmerkelijk is dat Leviticus 16:1 Grote Verzoendag meteen verbindt met wat er in het heiligdom mis is gegaan: de dood van de zonen van Aäron die 'vreemd vuur' op het altaar hadden gebracht en op een eigen manier verzoening wilden bewerken.

Het eerste dat nu moet gebeuren – en dat steeds weer eerst moet gebeuren – is dat de hogepriester voor zichzelf en voor zijn huis een stier neemt; daarna neemt hij van Israël twee bokken aan, waarvan één voor de HEERE en één voor Azazel is, het lot bepaalt welke voor wie.

Als de hogepriester het allerheiligste binnengaat, vult hij dat allereerst met wierookgeur. Dan komt hij met het bloed van de stier ter verzoening voor hemzelf en zijn huis. Daarna komt hij met het bloed van de bok 'voor de HEERE', ter verzoening voor het volk. Het bloed wordt in beide gevallen op het verzoendeksel gesprenkeld, en zeven keer ervoor.

In het allerheiligste begint het; vandaaruit wordt daarna de verzoening van het heiligdom en het altaar volbracht. Met hetzelfde bloed worden de hoornen van het brandofferaltaar bestreken en wordt het – twee keer zeven keer – besprenkeld.

De bok 'voor Azazel' wordt de woestijn in gedreven. Samen staan de twee bokken voor het doen verdwijnen van schuld en zonde.

Jom Kipoer begint vanavond rond zonsondergang. Meer dan 24 uur zal men niet eten en niet drinken. Alle andere vastendagen worden opgeschoven als ze op een sabbat zouden vallen. Maar Jom Kipoer is hoger dan de sabbat. Het is de enige dag waarvoor de Bijbel vasten gebiedt. Of althans: 'u zult zich verootmoedigen' (Lev. 16:29, 31). In Psalm 35:13 wordt die uitdrukking verbonden met vasten, 'ik verootmoedigde mij met vasten' (*tsoem*, eig. vooral 'dorst lijden'; niet drinken is erger dan niet eten).

Men zal zich op Grote Verzoendag ook niet wassen of zalven, geen seksuele gemeenschap hebben en geen leren schoenen dragen. Natuurlijk wordt er niet gereden. In Israël zijn de straten vrijwel volkomen autovrij – maar wel het terrein van kinderen met hun fietsjes en stepjes. Alles is gesloten, behalve de synagogen, die doorgaans de hele dag én nacht open zijn.

het ons nog?

Het dagboek bij de Joodse najaarsfeesten is geschreven door ds. A. Brons en wordt u aangeboden door het [Centrum voor Israëlstudies](#). Een uitvoerigere versie van deze bijdrage (incl. links naar relevante filmpjes, artikelen en geluidsfragmenten) vindt u via deze [link](#).

Copyright © 2018 Centrum voor Israelstudies, All rights reserved.

[unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)

